

(X4877332)

II R
305

Q. D. B. V.

FACULTATIS JURIDICÆ

p. t.

DECANUS
GODOFREDUS

Strauß/

Phil. & J. U. D. Pandect. Prof. Publ.

Potentiss. Elector. Saxon. & Sereniss. Principp.

Anhaltin. Serevestan. Consiliarius &c.

Lecturis

Salutem plurimam dicit!

WITTENBERGÆ, Typis MATTHÆI HENCKELII, ACAD. TYPOGR.
ANNO dco lpc LXXXIII.

BIBLIOTHECA
PUBLICA
UNIVERSITATIS
MAGNÆ
SAXONICÆ
POMERANICÆ
CAVIANÆ

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
HALLE
(SAALE)

JESU JUVVA!

Agnam olim eamque indigestam planè Juris Romani molem fuisse, Annales veteres disertè loquuntur. Hinc Leges 12. Tabul. illinc Senatus Consulta benè multa: Hinc Plebiscitorum non exiguus numerus, illinc Prætorum Edicta certatim promulgata: Hinc variæ variorum Imperatorum Constitutiones ac Rescripta: Illinc innumera JCtorum Responsa, quæ in duo Librorum millia & tricies millia versuum excreverant studentium animos admodum distrahebant. Quæ res fecit, ut jam suo tempore ad Jus Civile contrahendum & in ordinem redigendum meditati fuerint Cicero & Pompejus magnus; sed defecit conatum successus. Et quamvis ex immensa ista, diffusâque Legum copiâ, optima quæque & necessaria in paucissimos conferre libros teste Svetonio in Jul. cap. 44. proposuerit sibi Cæsar; bello tamen impeditus perficere haud potuit. Supervenit ergo tandem D. Justiniani Imperatoris Christiani & verè Orthodoxi cura, cujus jussu Viri juris peritissimi ac prudentissimi immensa legum ac JCtorum veterum Volumina compilarunt, ac inutilibus obsoletisque rejectis reliqua adhuc Reipubl. profutura certis libris comprehenderunt quos deinceps Justinianus omnibus imperio subjectis populis promulgavit, immortalis inde reportatâ gloriâ. Sed quæ rerum humanarum vicissitudo est, non diu admodum Justinianeus Juris per-

perduravit autoritas. Ipsò etenim mortuò quadraginta vix annis præterlapsis evanuit illud quasi ac ferè desiit. Sive ex incuriã quãdam Imperatores in Imperio succedentes usu pedetentim istud inumbrari permiserint, sive famæ ejusdem Justiniani miserè invidentes studio istud suppresserint. Nam uti Poëta habet:

-- -- Stimulos dedit æmula virtus,
Nec quemquam jam ferre potest Cæsarve priorem
Pompejusve parem.

Ac tum quidem per aliquot spatium seculorum tenebris quasi oppressa universa Justiniani nomothesia eluctari ferius in lucem cœpit. Interea temporis maximè à Carolinis temporibus usq̃ve ad tertium decimum seculum non tam ex scripto, quam receptis moribus jus in Germaniã judiciis dictum oppidò deprehendimus. Carolum quidem Magnum pro genio cujusq̃ve provinciæ in Germania certas conscriptas promulgasse leges, eumq̃ve insecutos Cæsares, Reges, Principes ac Status Imperii istas recepisse ac confirmasse Christophorus Lehmannus in Chronic. Spirens. Lib. 4. c. 21. pag. m. 337. Lit. C. auctor est. Id quod de Otthone quarto Imperatore ad annum M. CCIIX. refert Godefridus Monachus Annal. dict. ann. his conceptis verbis: *Rex primò, deinde reliqui Principes jurant firmam pacem terrarq̃, mariq̃, conservandum, omnes injustas exactiones vectigalium deponendas, omnia etiam jura à Carolo Magno instituta observanda & tenenda.* Interim tunc temporis omnem fermè vetustiore consuetudinem Carolo auctori adscriptam, multa quoq̃ve alia ex illo tempore à populo libertatis avido & per commercia jam insolente illi abtributa fuisse, Hermannus Conringius in per elegantissimo Libro de Orig. Jur. German. Cap. 25. pag. m. 152. rectè animadvertit. Sicut verò dicto tertio decimo seculo Jus

):(2

Pon-

Pontificium in Germaniâ promulgatum tum quoque Le-
ges aliæ germanicè scribi cœperunt: Ita successu temporis
Justinianeæ jura promicuere iterum ac paulatim in Ger-
maniæ etiam orbe invaluerunt. Quo vetò id tempore fa-
ctum fuerit nondum decisa lis inter eos est, qui illius ævi
res gestas monumentis mandaverunt. Nonnulli enim Ju-
stinianeas Leges à Lothario Cæsare in Germaniam fuisse
traductas autumant. Cui quidem opinioni adhæsisse vi-
detur Georgius Schulzius in prolegomen. Synops. Institut.
quando ita tradit: *Tandem Lotharii Saxonis temporibus An-
no Christi 1137. Irnerius Jctus (qui ut putatur & Authenti-
cas Codici Justiniano ex Novellis insperfit) singulari Dei pro-
videntiâ atq; beneficio libros Legum Romanarum eversa
Melfitanâ civitate Apulia, in Bibliothecâ à Pisanis, reper-
tos divulgavit atq; ita auctoritate Lotharii Saxonis jura Ju-
stinianeæ Occidenti, quasi postliminiò restituit: quibus ad-
hoc usq; tempus in Sacro Imperio Roman. Germanico utimur.*
Sed istam sententiam rationibus non spernendis tentat, ac
confutat Hermannus Conringius citat. ante loc. cap. 24.
Alii Friderico I. ejusdem juris revocationem ac confirma-
tionem tribuunt, illo potissimum ducti argumento, quod
ejusdem Constitutio de privileg. Scholarium Titulo Cod.
Ne fil. pro patr. reperiatur subjecta. Nam id indicio esse
indubitato sanctiones in Justiniano Codice contentas jam
illius Imperatoris tempore vigorem obtinuisse. Verum
quamvis libens concessero Fridericum istum constitutio-
nes promulgasse bene multas; tamen ipsum totam Justi-
nianeæ nomothesium, uti hodiè habemus nitori suo resti-
tuisse & auctoritate publicâ roborasse minimè gentium
inde conficitur, tempore præprimis, quando collocatio
istius Authent. sit facta, adhuc incertò. Tutissimum erit
tenere jura Romana sensum primum in Academiis fuisse

re-

recepta & abhinc in ipsa Judicia Germaniæ penetrasse.
Quod quidem circa seculum decimum quintum factum
fuisse idem Conringius cit. l. cap. 32. præsumptionibus sat
evidentibus evincit. Neque vero quis diffitebitur facile,
expresso deinceps consensu in Imperio nostro jus istud
fuisse approbatum. Quam in rem sanctiones ejusdem
benè multæ de anno 1495. item 1500. 1555. & 1577. ubi com-
munium Cæsareorum jurium, quibus procul dubio jura
nostra Romana intelliguntur, mentio injicitur, possent
in medium proferri, si chartæ angustia intra quam nos
coarctatos sentimus permitteret & labore hoc aliunde non
sublevaremur. Ista enim omnia & quæ fata Justiniani
scripta Jura ipso mortuo fuerint experta, & quomodo
hæc iterum in Academias & fora Germaniæ fuerint admis-
sa & confirmata oratione solenni prolixius exponet Can-
didatus noster Clarissimus JOHANNES PAULUS
SCHRÖTERUS, cujus gratiâ cum Scriptionem hanc
suscepimus quædam de ortu, educatione & studiorum e-
jusdem progressu more solito ex hoc loco monenda sunt.
Natus ipse Torgaviæ non procul hinc sitæ. Patrem habuit
Virum Amplissimum, Nobiliss. ac Experientissimum Dn.
PAULUM SCHRÖTERUM, Medicinæ Licentiatum &
Practicum felicissimum ac percelebrem, Physicum quo-
que deinceps istius Civitatis Ordinarium & Consulem opti-
mè meritum, quatuor abhinc annis beatè defunctum A-
vum & reliquos Majores antiquitatè generis & singulari
dignitate gloriâque conspicuos. Equibus Abavus Doctor
JOHANNES SCHRÖTERUS non prætereundus est, qui
primùm Viennæ Austriorum Prof. Publ. & MAXIMILIANI
II. eo tempore Bohemorum Regis Archiater ab Electore
Saxonæ JOHANNES FRIDERICO, beatissimæ memoriæ,
Professor dehinc Medicinæ, Academiæ Jenens. constitutus
fuit

✠

fuit

fuit. In eo etiam articulo felix deprædicandus, quod post obitum beatiss. laudati JOHANNIS FRIDERICI, à Successoribus Principibus privilegiorum Academ. impetratorum causâ ad aulam Cæsaream amissus, eadem impetravit, secum attulit, & ideo primus Academiae istius Rector designatus, novies deinceps munus istud summum obiit. Mater Clarissima ac lectissima Fœmina ELISABETHA, M. CHRISTIANI MEISNERI, Ephoriae Torgavienf. Adjuncti & Ecclesiae ejusdem Archidiaconi filia vidua jam, adhuc superstes agit. Uterque Parens in educando parvulo admodum sollicitus eundem fingendum formandumque privatorum curæ Præceptorum commiserunt. Grandior paulò Scholæ Patriæ traditus pro ingenii, quâ fuit felicitate mirificè ac celeriter profecit. Sicut verò Præceptorum omnium istius ludi diligentiam egregiam gratâ adhuc agnoscit mente: ita imprimis Clarissimi Viri Dn. Mag. Jacobi Reichmanni, Scholæ Rectoris sinceram institutionem ac indefessum laborem deprædicare habet. Græcè pariter ac latinè doctus, haustis quoque Logicæ ac Rhetoricæ initiis dignus & Patri tum temporis adhuc viventi & Præceptoribus visus fuit, qui ad Academiam ablegaretur. Ante quinquennium ergo & quod excurrit huc venit, & Viri Præclariss. Dn. M. Friderici Christiani Bucheri, tunc temporis Facultatis Philosoph. Adjuncti, nunc Gymnasii Gedanensis Professoris publici, privatae institutioni commendatus, utrique Philosophiæ operam obstinatè dedit. Tunc verò Practicam, scopo suo potissimum inservientem exactius perlustraturus ducem ac Præceptorem sibi dispexit Virum Amplissimum ac Excellentiss. Dn. Christianum Röhrensee / Phil. Moral. Prof. Publ. hic loci admodum celebrem, Affinem, Collegam ac Compatriem nostrum colendissimum. Cujus in
uni-

universa Philosophiâ Practicâ Collegiis cum lectoriis, quæ
vocant, tum Disputatoriis omni contentione adfuit. Nam &
cum intra privatos parietes laudatus Dn. Röhrensee/ Gvi-
lielmi Grotii Enchiridion de Princip. Jur. natural. & c. expli-
caret, pronis auribus doctrinam præcipientis hausit, ac so-
lerti mente custodivit. Tum deinde totum se Jurispruden-
tiæ mancipavit. Quoniam verò longinquum, ac impe-
ditum ad ipsam esse iter scissumque in diverticula varia
secum cogitabat, primo quidem Consultissimum Virum
Dn. Joh. Carolum Nævium, J. U. D. & Consistorii Eccle-
siastici Advocatum Ordinarium Institutiones Juris inter-
pretantem audivit; postea verò Consultissimi pariter Viri
Dn. Christiani Augusti Pompeji, J. U. D. institutionem
expetens, ab eodem ut Magnif. Dn. Struyii Exercitationes
ad Pandectas sibi soli fideli operâ exponeret, impetravit
Noster. Cui operi cum Institut. & Cod. tituli simul fue-
rint adjuncti Novellis quoque collatis per totum quidem
biennium iste se extendit labor; sed fructu Nostri egregio.
Atque hinc potissimum legalis suæ scientiæ apparatus ei-
dem Dn. Pompejo se debere, ingenuè Candidatus noster
confitetur. Quamvis & partem hic facere Antecessores
in Academiâ Viros Magnif. Nobilissimos & Consultiss.
Dnn. Fautores, Affines, Collegas, Compatres & Amicos
honoratissimos nostros, gratâ celebret mente, ac eorun-
dem promeritam laudem oblivione in umbrari, nunquam
temerè sit permissurus. Et vero Rectori nunc Magnif. Dn.
Wenero Theodoro Martini, D. Augusti Electoris Consti-
tutiones: Dn. D. Caspari Ziglero, Facult. nostræ Ordinario
venerando Joachimi Stephani Institutiones Juris Canon.
privatim, publicè verò quosdam Decretal. Titulos: Dn.
Wilhelmo Lysero, Caroli Quarti Bullam auream publicè:
beato

AX 774003

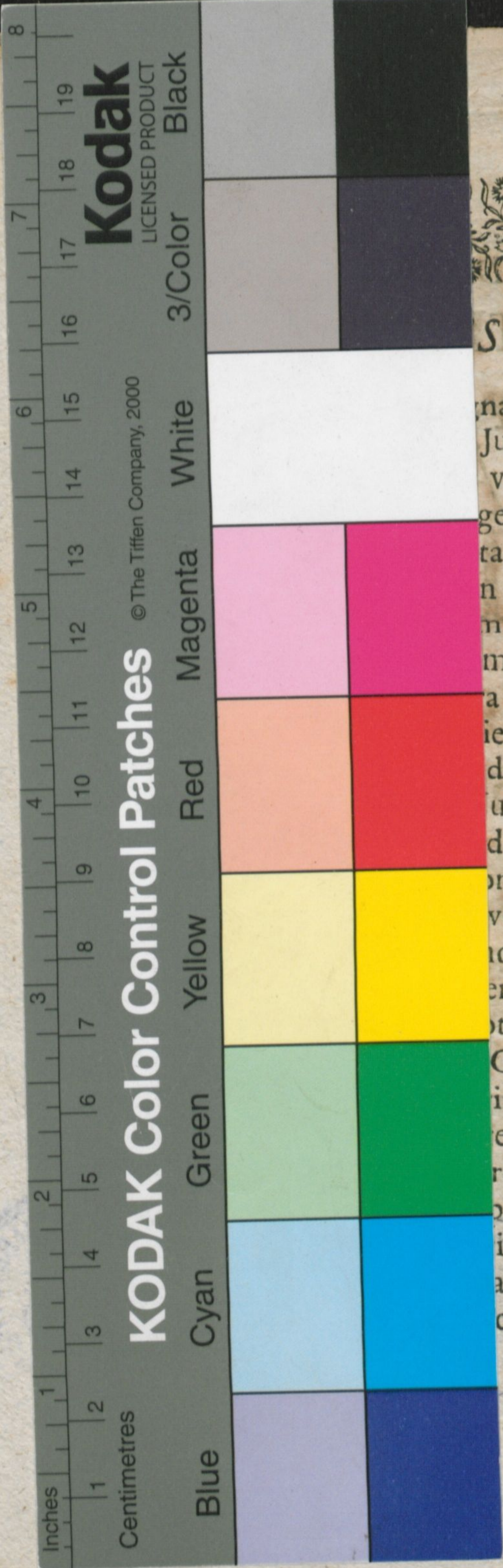
beato Dn. Nergero Jus feudale ac demum mihi privatâ o-
pera Titul. de Regul. Jur. nec non Ordinationem Judiciariâ
Saxonicam D. Johannis Georgii I. exponentibus assiduum
se præbuit auditorem. Disputationes quoque publicas de-
fendit duas alteram cujus Rubrum Lanx Saturâ fuit mense
Aprili Anno M DC. LXXXII. Præside Magnif. Dn. Ordina-
rio nostro : De Arresto Saxonico alteram sub prælaudati
Rectoris Magnif. Præsidio. Studiorum igitur suorum fiduci-
am habens Noster perit non ita pridem reverenter à Col-
legio nostro, ut in Candidatorum numerum cooptaretur
Non difficulter Istud admisit Nostrum: quippe cujus eru-
ditio legalis ipsi satis jam erat spectata. Tum verò pri-
mum subiit examen inque eodem ad quæstiones proposi-
tas tam expeditè respondit, ut scientiam ætatem superare
& ulterioribus Speciminibus locum faciendum esse, Col-
legæ Magnif. ac Nobilissimi unanimiter mecum judica-
rent, Seqventi ergo die Martis, DEO dante in Auditorio
Juridico horâ IX. matut. cathedram conscendet & de me-
morato supra themate brevi perorabit: à meridie deinceps
ab horâ III. L. Certum est 22. C. de R. Vind. lectione inidem
publicâ in eodem loco more recepto recitaturus. Cui
Panegyri solenni ut Rector Magnificus, Patres Academia
Conscripti & reliqui Jurisprudentiæ, Fautores nec non
Cives graventur etiam atque etiam rogo atque contendo.

P. P. Sub Sigillo Jurid. Facultat. Dominicâ XVIII,
post Festum Trinit. die 7. Octobr. Anno

M DC. LXXXIII.

1077

110

SU FUV A!

nam olim eamque indigestam pla-
Juris Romani molem fuisse, Anna-
veteres disertè loquuntur. Hinc
ges 12. Tabul. illinc Senatus Con-
ta benè multa: Hinc Plebiscitorum
n exiguus numerus, illinc Præto-
m Edicta certatim promulgata:
mperatorum Constitutiones ac Re-
a Jctorum Responsa, quæ in duo-
ies millia versuum excreverant stu-
dium distrahebant. Quæ res fecit,
us Civile contrahendum & in ordi-
ditati fuerint Cicero & Pompejus
onatum successus. Et quamvis ex
ve Legum copiâ, optima quæque &
nos conferre libros teste Svetonio
erit sibi Cæsar; bello tamen impe-
otuit. Supervenit ergo tandem D.
Christiani & verè Orthodoxi cura,
itissimi ac prudentissimi immensa
erum Volumina compilarunt, ac
rejectis reliqua adhuc Reipubl. pro-
prehenderunt quos deinceps Justi-
io subjectis populis promulgavit,
atâ gloriâ. Sed quæ rerum huma-
on diu admodum Justinianeus Juris
per-

